

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Apostolica contra nostri temporis hæreses

In quibus Loca illa explicantur, quæ Hæreticj hodie (maximè Caluinus & Beza) vel ad sua placita stabilienda, vel ad Catholicæ Ecclesiæ dogmata infirmanda ...

In Acta Apostolorum to. primus

Stapleton, Thomas

Antverpiæ, 1595

Cap. 12.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39424

non erubescat. Solus de hoc argumento
 Rossensis noster, Episcopus & Martyr san-
 ctissimus, diu ante Calvinum scribens, (vt
 alios multos taceam, ipsumque inprimis
 Thomam VValdensen nostrum, qui & con-
 tra VViclephi insanias hoc argumentum
 copiosè tractauit) hunc fœdum eius grun-
 nitum compescere potuit. Nunc autem ne
 sic ampliùs obganniant Calvinistæ, vnus
 Nicolai Sâderi nostri opus laboriosissimum
 de visibili Ecclesiæ monarchia vt attendere
 non grauentur, eos monemus.

CAP. XII.

3. *Videns autem quia placeret Iudæis, apposuit vt
 apprehenderet & Petrum.*

VT nullum non mouet lapidem Cal-
 uinus, quo Ecclesiam Catholicam
 passim infamet, sui que scorti hono-
 rem tueatur; ita hoc in loco obser-
 uans Herodē (qui & Agrippa maior voca-
 tur) hanc in Apostolos persecutionem con-
 citasse, nec (vt ille existimat) *legis Mosaica zelo*
 (cuius tamen maximo & ardentissimo zelo
 hunc Herodem affectum fuisse, tam ea
 quæ cum Caio gessit, ne eum pro Deo ha-
 bere, eiusque statuam templo Hierosolymi-
 tano inferre Iudæi cogeretur, quàm quæ sub

N 5 Claudio

Philo Iu- Claudio cum Petronio, Syriae proconsule,
 datus de contra Dorenses egit, qui in Iudaeorum
 leg. ad synagogas statuâ Caesaris intulerant, lucu-
 Caium. lentissimè demonstrât) *nec odio Evangelij, sed ut*
 Iosephus *suis rebus consuleret, populique favorem conciliaret;*
 Antiq. li. *hûc in modû declamat: Nec alia hodie est no-*
 12. cap. 5. *stra conditio. Nam quum certatim omnes in Christi*
membra insaniant, paucos superstitio incitat; sed alij
se Romano Antichristo tanquam frugi mancipia
venditant; alij rabiosis monachorum vel plebis cla-
moribus indulgent & obsequuntur: nos interim vilia
capita eorum ludibrio subiicemus. Hæc Calui-
 nus de Hugonotorû suorum in Frâcia per-
 secutione, quæ sub Frâcisco primo & Hen-
 rico 2. aliquâtulum feruens citò deferbuit,
 illis duobus Regibus verè Christianissimis
 ad fatalem Frâcia perniciẽ immatura mor-
 te sublati. Sed recogitent nunc Calvinistæ
 an de illis in Anglia iam à 36. annis rerum
 gubernacula tenentibus nos Catholici An-
 gli tantundem verissimè dicere non debeat-
 mus. Hæc enim certè à tot annis nostra cõ-
 ditio est: & quum certatim omnes qui rerum
 in Anglia potiuntur, in Christi membra, Ca-
 tholicos maximè Sacerdotes, insaniant, pau-
 cos admodû superstitio Calvinistica & ne-
 faria eius dogmata incitarunt; sed alij se Re-
 ginæ suæ (quâ tamen primis annis sui regni
 inuitâ ac reluctantẽ eò cõpulerunt) tâquam
 frugi mancipia venditant, & eius iniquissi-
 mis de religione legibus etiam reluctantẽ
 conscien-

Persecu-
 tio Angli-
 cana.

conscientia subseruiunt; alij rabiosis ministrorum clamoribus indulgēt, & obsequuntur; alij denique priuatis commodis consules eos deferunt, & ad necem vsque pertrahunt, ex quorum morte rem se facturos sciunt: quo in genere nec frater fratri, nec filius patri, nec vxor viro parcat. Horum omnium exempla non pauca persecutio hodie Anglicana suppeditat. Catholici interim veluti vilissima capita omniū nō ludibrijs modò, sed & iniurijs exponuntur: adeò sanè, vt Catholico in ius vocato publica negetur iustitia. Sed (quod de suis Hugonotis vt veritatis simia subiunxit Calvinus) *vna est consolatio quæ nos præclare sustentat, quod sanguinem nostrum, rapinas & exilia nostra, quibus probrosè mundus abutitur, scimus Deo pretiosa esse, suaque amplissima mercede non caritura: imò quo indignius & magis contumeliosè ab impijs hæreticis tractamur, eo minùs nos deseret Dei bonitas: sed virga sua Assur, qua nunc Israelem percutit, tandem abiecta, & in ignem suæ iustæ maledictionis cōiecta, dispersos populi sui cōgregabit; & Insulam illam quondam in fide florentissimam in pristinum tandem pietatis decus restaurabit; vbi vid. completa fuerit iniquitas Amorrhæorum, & iustum Dei iudicium nostra ipsorum iniquitas accendere desierit. Potuit, iste Herodes Agrippa decollare Iacobum Apostolum, sicut alter Herodes Tetrarcha huius sororius decollauit Ioan-*

uit Ioannem Baptistam: sed exitum acerbis-
simum vterque habuit; ille vermibus cor-
rosus, vt hic Lucas narrat, & copiosius Iose-
phus describit; hic tetrarchia sua bonisque
omnibus à Caio Casare exutus, & cum sua
Herodiade in exilium pulsus, mœrore ani-
mi consumptus interiit. Qui horum tyran-
norum facta imitantur, æquum est vt exi-
tus similes perhorrescant: nec tam diu blan-
diente fortuna omnia sibi salua promittant;
Eccles. 5. *Altissimus enim est patris redditor, & tarditatem
vindictæ gravitate compensat.*

17. *At illi dicebant: Angelus eius est.*

Angelo-
rum pecu-
liaris cus-
todia.
PERspicuè probat hic locus (quod hæreti-
ci pertinaciter negant; diuinæ bonitati
ingrati) dari à Deo unicuique proprium An-
gelum ad peculiarem cuiusque custodiam,
Christiani fideles in hac domo collecti, qui
Petrum pro foribus stare suspicari non pos-
sent, adesse tamē qui se Petrum diceret in-
telligerent, ex cōmuni sensu & conceptione
fidelium dixerunt, *Angelus eius est*, illi videli-
cet proprius ac peculiaris, qui ad aliquid de
eo nunciandum ad nos missus est. Neque
enim dicere poterāt, *Angelus eius*, sed, Ange-
lus aliquis, dicere debebant, si non peculia-
rem Petri Angelum intelligerent, sed gene-
ralem quandam Angelorum custodiam co-
gitantes, de aliquo Angelo in Petri gratiam
ad eos misso suspicati essent. Ad hūc locum
quām

quàm ineprè Calvinus in sua Institutione cauillatus fuerit, alio in loco explicatū dedimus: vbi & vetustissimorū Patrum consensus pro peculiari Angelorum custodia, quam Catholica tradit Ecclesia, in medium produximus.

In Prop. Cathol. in Fest. S. Michaelis.

Nunc quid hoc loco Calvinus ac Beza garriant, quibusq; modis apertum hunc diuinæ Scripturæ sensum contaminent, examinabo. *Quod vulgò eliciunt* (ait Calvinus) *singulis hominibus attribui singulos Angelos, qui eorū curam gerant, nimis infirmum est.* Cur ita, Caluine? An nō Scripturæ verba clarè hoc pronuntiant? Quid ad ipsa Scripturæ verba, quid ad textum ipsum respondes? Aduerte Lector. Ad Scripturæ verba nihil respōdet: textum ipsum nō expēdit; sed eo penitus neglecto, quasi nihil ad rem faceret, quid hoc loco Scriptura dicat parui pendit: quid alijs locis quasi contrarium dicere videatur, studiosè obseruat. Ita Scripturas inter se committit, suum ipsis iudiciū nō submittit. Frequens hic Caluini ludus est. *Nam* (inquit) *Scriptura testatur magno interdum populo vnum Angelum dari, & vni tantum homini ingentem exercitum:* quod exemplis probat de curribus igneis qui Eliseo aderant, & de Angelo Persarum ac Græcorum apud Daniele. Cui respōdeo, hoc *interdum*, vt ipsemet loquitur, fieri, & extra ordinem; sicut in exemplo *Elisei*. Quod autem hic locus habet, rem planè ordina-

Calvinus Scripturis suum iudiciū non submittit, sed eas inter se committit. 2. Reg. 17. Dan. 10.

Angelo-
rum gene-
ralis cu-
stodia nō
præiudi-
cat pecu-
liari.

ordinariā & vſitatam dicit. Neque enim dō
aliquo extraordinario modo aut medio in
tam repētino caſu cogitare fideles iſti pote-
rāt. Rurſum reſpondeo, generalem ſiue in-
terdum ſiue ſemper vnius prouinciæ aut re-
gni cuſtodem Angelum non magis obſtare
quo minùs peculiaris cuiq; Angelus à Deo
detur, quàm generalis Dei ſingulorum om-
nium adeoque rerum omnium gubernatio
obſtat, quo minùs tam regnis quàm ciuita-
tibus, adeoque ſingulis familijs peculiare
ductores, Principes, magiſtratus, patres fa-
milias aſſignetur; deniq; vt cōciſiùs dicam,
quàm generale Dei auxilium & concurſus
in rebus omnibus, ſpeciale eius adiutorium
in quibusdam impedit. Pergit Caluinus:
Nec Scriptura ſuum cuique certum & peculiarem
Angelum promittit, ſed potiùs quòd Angelis ſuis
mandauerit Deus vt ſingulos fideles cuſtodiant, &
vt caſtrametentur in circuitu piorum. Reſpōdeo:
Satis eſt quòd Scriptura affirmat, tam hoc
loco quàm apud Matth. *Angeli eorum vident*
faciem Patris mei, &c. Non eſt opus vt pro-
mittat. Deinde alia promiſſiones de Ange-
lorum cuſtodia in genere, huic peculiari cu-
ſtodia (vt iam diximus) nihil præiudicant:
non magis proſectò quàm ipſe Spiritus S.
ſingulis fidelibus promiſſus & datus, ipſi
Angelorum cuſtodia ſeu generali ſeu pecu-
liari præiudicare cenſendus eſt. Placuit Deo
(vt Scriptura nos docuit) varijs medijs hu-
manæ

Psalm. 91.
& 34.

manæ infirmitati succurrere. Ne simus eius bonitati ingrati.

Nunc Beza hoc loco glossas videamus.

Apparet (inquit) *Ecclesiâ eo tempore, præterquam quod ex Dei verbo norat fideles præsidio Angelorum esse circumseptos, etiam huiusmodi visis assuevisse. Loquuntur enim de Petri Angelo, ut de re minimè noua aut ambigua. Hæc ille.* Vult quæsi de visione Angelica istos fideles loquutos fuisse: ut hic sit sensus, *Angelus Petri est, id est, Angelica visio est Petro facta, vel de Petro.* Atqui Scriptura non loquitur de visione Petri, sed de *Angelo Petri*. Nèc tamen si visionibus Angelicis assueuerint tunc fideles, vnquam tamè legitur visionem vni factam alteri apparere; saltem ordinariè tale quippiam tunc factum fuisse non legitur. At isti fideles (ut ipse Beza fatetur) *loquuntur de re minimè noua aut ambigua.* Qua igitur visione aut quo somno edoctus Beza, hoc nouum suum & singulare commentum nobis obtrudit? Alium suorum sodalium sensum atrexit, pariterque reijcit. *Qui* (inquit) *plebeios & vulgares homines putant, quum hæc dicerent, ex vulgi opinione loquutos, vereor ne cum Sadduceis dubitent an sint Angeli, aut ne potius nullos arbitrentur.* Meritò hanc suorum euasione reprobatur Beza, quum hos fideles, ad quos Petrus venit, non nisi ex cordatissimis fuisse, omniq̃ superstitione vacuos dubitari non debeat. Tertiū adhuc sensum profert, quem in me-

Beza Scri-
pturâ in-
uertit.

Hæretico-
rum alio-
rum cor-
ruptela.

in medio relinquēs nec suo calculo appro-
bat, nec tamen reiiciendum affirmat. Non
desunt etiam qui hunc locum ita convertunt, Nun-
tius est ab eo: ut ἀγγελος non pro spiritu sed pro ho-
mine accipiat, qui nuntius Petri, id est, à Petro
missus, aut de Petro aliquid nuntiaturus venerit;
sicut Angelus Domini, dicitur Angelus missus à
Domino. Hæc Beza, huiusmodi sensum nec
probans, nec improbens; in medium tamen
proferens, ut, si cuiusque fortè palato pla-
ceat, is eum amplectatur. Hoc enim agunt
istī Scripturarum corruptores, Caluinus
maximè ac Beza, ut quemvis etiam absur-
dissimum sensum vel constringant, vel ab
alijs cōfictū admittant, modò orthodoxum
& germanum earum sensum remoueant.
Nam aut Beza hic sensus placet, & nec il-
lud dissimulare, nec alium prius sensum po-
nere debuit; aut non placet, & illum pro-
ferre non oportuit. Cæterum illum appro-
bare non est ausus, quia prorsus nouellum
& absurdissimum vidit, ut Angelus pro ho-
mine poneretur, aut hominem significaret:
vnde & phrasis illa, *Angelus Domini*, quam
Beza in illius sensus fauorem attraxit, nihil
simile huic loco habet; quæ videlicet nun-
quam hominem à Deo missum significat,
sed spiritum. Prætermittere tamen noluit,
quia sensum Catholicum peruertere quo-
cumque tandem modo, seu probabili seu
improbabili, seu apparenti seu absurdisi-
mo, vni-

Scriptu-
rarū sen-
sura ut
heretici
corrumpāt.

mo, vnicè desiderauit. Hæc est hæreticorum erga S. Scripturæ textum reuerentia. Sic illi non pro Scripturarum veritate, sed pro suis placitis pugnant.

23. *Confestim autem percussit eum Dominus, eo quod non dedisset honorem Deo: & consumptus à vermibus expirauit.*

Observatione dignum mihi videtur, hoc iustum & terribile Dei iudicium, quod in Agrippam Herodè exercuit Deus, sic à Caluino hoc loco tam quoad mortis genus quàm quoad causam eius describi, vt non tã alterius quàm suū casum describere videatur: *Qualis (inquit) fuerit species morbi non satis compertum est. Nomen quo vsus est Lucas, (σκαλχόσπῳλος) significat à vermibus fuisse exesum. Multi conijciunt morbum fuisse pedicularem.* (Et hoc sanè vis vocabuli docet, vt annotauit Beza) *Hoc quidem certum est, fæore & putredine, quum ad huc spiraret, fuisse corruptum, vt esset quasi animatum cadauer. Ita non tantum diris tormentis cruciatus fuit (idque, vt scribit Iosephus, per totos quinque dies) sed omnium probris & ludibrio expositus. Nam pœnæ genus eligere voluit Dominus, quo superbi hominis ferociam extrema ignominia obrueret. Et paulò pòst: Quum illi infesti sunt pediculi & vermes, & ex eius corpore fœtida hæc putredo erumpit, quæ ipsum a rosum constiat, pro sua dignitate ac merito tractatur. Nam quæ quisque excellentiis se extollit, eo dignior est*

O *quem*

Caluinus in Herode suā plagā ac mortē describit.

quem Deus contumeliosè ad extremis usque inferis
deiciat. Tam conspicuum horribilis vindicta exem-
p'um in regia persona terrere nos non parum debet,
ne plus sumere nobis, quàm par sit, audeamus. Hæc
Calvinus. Atqui & alta, & occulta, ac tre-
menda iudicia Dei. Idem mortis genus ipse
Calvinus subiit, nec nisi ex eadem causa, ut
tota eius post hæresis professionem vita ma-
nifestè docuit. De genere mortis ocularis
eius testis ita scribit: Calvinus desperatione ple-
nus moritur, magno numero foedissimorum morbo-
rum & ulcerum discruciat, quæ Deus in Den-
teronomio (cap. 28.) rebellibus & refractarijs com-
minatur. Quod verissimum esse asfirmare possum,
qui morienti interfui, & mortis eius oculatus testis
fui. De vita & moribus ita subiungit: Una
eius nihil aliud erat quàm perpetua morositas, quum
natura esset ambitioze, invidia, malevolentia ple-
nus, ad extremum usque biliosus, in quoslibet ei ad-
uersantes maledicus & mordax, sine vlla fronte
mendac, omnia suspecta habens. Frequentes Ge-
neue seditiones concitavit, & eis contra externos, ut
in mutuam eadem sepe parati fuerint. Ab exilio
autem suo Genavam reversus (vnde & homo tur-
bulentus fugere compellus est) nunquam destitit, do-
nec primarias eius urbis familias in exilium pepu-
lerit, multisque ciues & probitate & dignitate con-
spicuos vita privavit. Hæc Minister ille Ioan-
nes Haren. Sed de Calviniana Geneue ty-
rannide est ex nostris in Anglia Protestanti-
bus qui prolixè & copiosè scripsit. Claudius
quo-

Ioann. Ha-
zen Mini-
ster Gene-
uensis in
sua Palino-
dia F. H. 2.

Author
examinis
disciplinæ
pratensis
cap. 2.

quoq; Sainctesius cōtra Bezam scribēs pau-
cis rem perstringit. *Geneue*, inquit, *restitutus*
Caluius à consistorio, & eorum sanguine per quo-
pulsus fuerat, & quorum potentiam reformulaba-
exorsus est Pontificatum. Insuper *Geneuensis* Reip.
formam consistorij instituti ministerio magna ex
parte aggressus est immutare, & quàm plurima à
Farello & alijs antea de religione constituta decreta
tollere, suaque substituere (quod dicebat reformare)
ne alius quàm ipse haberetur *Ecclesia Geneuensis*
instaurator & fundator. Huius conatibus quum
multi ciues & plerique Ministri reluctarentur, ipse
improbarum suarum in eo machinationum non prius
finem fecit, quàm aliorum ignominioso supplicio
oculos suos pauisset, & alijs variè afflictis & fugatis
solus gallus in alieno regnaret sterquilinio. Non ob-
scure de tali suo reditu ab exilio iudicium in præ-
fatione commentar. in Psalmos facit, ubi nefarias
suas actiones pietatis specie ita excusat, imò exornat,
ut cum Davide comparandum se prædicet: quem ut
continuis bellis fatigarunt Philistæi, & alijs exteris
hostes, & interior perfidorum hominum malitia &
improbitas grauius vulnerauit; ita *Caluius* ta-
citi innuit se Regem à Deo constitutum super *Sion*
Geneuensem, super montem sanctum eius, vix mo-
mentum vnum vel ab externis vel ab intestinis pu-
gnis quietū habuisse. sed tandem non sine suis mag-
nis sudoribus vicisse. Hæc Sainctesius ad Be-
zam, tyrannidis & regni *Caluiniani* spe-
ciem aliquam compendio exhibens. Atqui
quis eius typhus ac fastus, quæ incredibilis

In respō.
ad apo-
logiam
Theod.
Beza pag.
39.

O 2 arrogan-

Supra ad
cap. 11.
vss. 3. & 4.

In praefat.
Inhibuit.

Colonia
an. 92.

arrogantia, quanta superbi hominis ferocia fuerit, ex ijs solum eius verbis constare potest quae nuper in medium produximus, quum de Petri satisfactione egimus, quae conuersis Iudaeis de praedicatione Gentibus facta rationem reddit. Ex hoc fastu, & dominandi libidine, non solum Antiquitatem omnem ex alto despexit, Patrum consensum non secus ac quisquilias reiiciens, adeoque alicubi scribetis *omnia Patrum scripta ipsi seruire debere*, sed & Lutheranos penitus contempsit, Cinglianos delusit, Farellum, à quo Geneuam vocatus erat (vnde & primum Farellista vocabatur) Geneva expulit, ut ab ipso postea tractus illius sectarij nomen acciperent: Beza consortium, veluti amuli sui, viuis semper exhorruit: omnes autem scriptis & calamo ipsi aduersantes, non Catholicos modò, sed & Lutheranos (atque inprimis Ioachimum VVestphalum) nebulones, porcos, asinos passim nuncupans, innumeris conuitijs & contumelijs profcudit. Lutheranorum hac dere querelas & exempla innumera videre qui vult, legat Stanislai Rescij Ministromachiam ante biennium editam. Verbis igitur Caluini concludo: Quo quisque excellentius se extollit, eo dignior est quem Deus contumeliosè vsque ad inferos extremos deiiciat. Quare in Caluini morte poenae genus eligere Dominus voluit, quo superbi hominis ferociam

ferociam extrema ignominia obrueret. Tales Arij, Manetis, ac nostro tempore Lutheri, Carolstadij, & aliorum exitus fuere. Sed ut Arianos & Manichæos nihil illa antiquiora mouerunt, sic nec Calvinistas ac Lutheranos hodie hæc recentia Dei iudicia commouere potuerunt, quo minùs singula sectæ ad animarum perniciem, occulto Dei iudicio, toto orbe grassarentur.

CAP. XIII.

2. Ministrantibus illis Domino, & ieiunantibus, dixit Spiritus Sanctus, &c.

Taxant & mordent hoc loco Catholicos scriptores interpretes hæretici, quod verbum Luca, *Ministrantibus illis Domino*, de sacrificio Christianorum publico, à Latinis *Missa* nuncupato, exponunt. Verbum quo utitur Lucas *τελεγοντες* αὐτῷ (ait Calvinus) sæpe pro sacrificio offerre accipitur. Qui sensus Papistis maxime arrisit, ut aliquod fuisse in usu Apostolicis sacrificium probarent. Addit Beza: Vertit Erasmus, *Sacrificantibus*, quæ interpretati tolerabilis quidem videri posset, quod sic transferri soleat sacrificij nomen non modò ad publicas Ecclesiæ Christianæ functiones, sed ad priuam quoque sanctorum vitam, Rom. 12. 1. & 15. 16. Ephes. 5. 2. Phil. 2. 17. & 4. 18. Hebr. 13. 15. 1. Petr. 5. (quæ etiam ratione æquum est, *Cenam Domini* à veteribus nonnullis λεῖψυσιν, *ἱεραγία*, sacrificiū vocari) sed tamē omnino est expungenda:

Sacrificiū
Christia-
norum
astringitur.